

การจัดสวัสดิการขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดชลบุรี*

Welfare Management of Subdistrict
Administrative Organizations in
Muang District, Chonburi Province

สุพจน์ บุญวิเศษ**

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนผู้รับบริการด้านสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารจัดการสวัสดิการฯ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ประเภทผู้ด้อยโอกาส ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ

* บทความนี้เรียบเรียงจากรายงานการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย แนวทาง มาตรการ และกฎหมายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรือนจำและทัณฑสถานของกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2552 ซึ่งผู้เขียนเป็นหัวหน้าโครงการและนักวิจัยหลักและได้รับแต่งตั้งเป็นคณะทำงานด้านนโยบาย แนวทาง มาตรการ และกฎหมาย ในคณะกรรมการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานกักขัง ควบคุม และสถานบำบัดรักษาของกระทรวงยุติธรรม

** อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3) เพื่อค้นหาปัญหาและข้อเสนอแนะของประชาชน ผู้รับบริการเกี่ยวกับการจัดการสวัสดิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนผู้รับบริการ ด้านสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 1,178 คน ใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า T-test และใช้สถิติ One-Way ANOWA ในการทดสอบสมมติฐาน และใช้วิธี LSD (Least significant difference test)

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนผู้รับบริการด้านสวัสดิการ มีความต้องการต่อการจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความต้องการ ด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการทำงานและการมีรายได้ ด้านความมั่นคงทางสังคม ด้านบริการสังคม ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมาก จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่าง พบว่า อายุ ประเภทผู้ด้อยโอกาส สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว มีอิทธิพลต่อความต้องการจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารจัดการสวัสดิการขององค์การบริหาร จากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสามารถจัดลำดับได้ 5 ลำดับ คือ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่สนใจ และให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสน้อย แต่ไม่ทั่วถึง 2) ควรมีการส่งเสริม การมีส่วนร่วมของผู้ด้อยโอกาสกับคนในชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล เพิ่มขึ้น 3) ควรมีงบประมาณในการจัดสวัสดิการของผู้ด้อยโอกาส หรือมี กิจกรรมให้กับผู้ด้อยโอกาสเพิ่มขึ้น 4) ควรให้ความสำคัญของผู้ด้อยโอกาส เป็นลำดับต้นๆ 5) ควรมีเจ้าหน้าที่การให้คำปรึกษาหรือออกหน่วยติดตาม ผู้ด้อยโอกาสอย่างจริงจังและมีคุณภาพ

คำสำคัญ: การจัดสวัสดิการ, องค์การบริหารส่วนตำบล, ชลบุรี

Abstract

The purposes of this study in Welfare Management of Subdistrict Administrative Organizations in Muang District, Chonburi Province were 1) to explore the requirement of one who is disadvantaged side welfare people of Subdistrict Administrative Organizations in Muang District, Chonburi Province 2) to compare with administration factor manages the Welfare Management of Subdistrict Administrative Organizations in Muang District, Chonburi Province. These above were classified by gender, age, one who is disadvantaged kind, education, status, occupation, and the income 3) to study look for problem the Welfare Management of Subdistrict Administrative Organizations in Muang District, Chonburi Province. Sample group in the study were receiver social welfare people of an organization administrates Tambol part in Amphur Mueng ChonBuri. Branch of 1,178, using percentage, means and standard deviation, assumption test. The above statistics of the study were to analyze their views between personal factor and elements of insurance benefits with T-test and one-way ANOVA in assumption test

Results of the study were found that receiver social welfare people of an organization administrates Tambol part in Amphur Mueng, ChonBuri. Branch in overall at higher level. When considering partially, we found that on healthiness was in highest level. Education, Residence, Work and Having income, Stability social, Serves the social, Recreation, Branch in overall at high level. It totally factor administration comparison manages the welfare Management of Subdistrict Administrative Organizations in Muang District, Chonburi Province, we found that on age, one who is disadvantaged kind, status, occupation, and the income

shares to build (wasp) month of a family to build be influential make user arrangement welfare requirement of an organization in Muang District, Chonburi Province, not different, A problem and the suggestion, be 1) an organization administrates Tumbol majority part takes an interest and give a little one who is disadvantaged assistance, and not throughout. 2) Participating in push of the one who is disadvantaged and a person in the community, and an organization administrates Tumbol part increase. 3) The budget in something welfare arrangement of the one who is disadvantaged, or there is the activity gives with the one who is disadvantaged increase. 4) The important of the one who is disadvantaged in order first 5) Guidance officer or go out the division follows the one who is disadvantaged seriously and is of quality.

Keywords: Welfare Management, Subdistrict Administrative, Organizations, Chonburi Province

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมที่หลากหลายและรุนแรง และส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในภาพรวมการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน ทำให้ประชาชนชุมชนองค์กรภาคประชาชนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศมากขึ้น (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9, 2545, หน้า 4-6) เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ เรื่องการปฏิรูประบบราชการที่กระจายอำนาจ การตัดสินใจ และการบริหารงบประมาณจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น โดยมีแนวทางการถ่ายโอนงานให้องค์กร

ท้องถิ่น เพื่อเป็นการสนับสนุนการกระจายอำนาจบริหารราชการจากส่วนกลาง ลงสู่ท้องถิ่น ตามนโยบายของรัฐในส่วนของกรมประชาสงเคราะห์ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2547) มีการถ่ายโอนงาน 8 ลักษณะงาน โดยมีการถ่ายโอนงานสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการนำบริการไปสู่คนพิการได้อย่างใกล้ชิดสะดวกรวดเร็ว นำบริการให้เข้าถึงพื้นที่ได้มากขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไว้ว่า “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” ตามแนวทางยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม ที่ให้ความสำคัญกับการจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิที่มีพึงได้ และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันในระดับปัจเจก และสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555)

จากการดำเนินงานด้านสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านมา พบว่า มีปัญหาและอุปสรรค เนื่องจากความไม่พร้อมในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านงบประมาณสนับสนุนช่วยเหลือ และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (วิยะดา ตีระแพทย์, 2542) จากปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว จะเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ ยังไม่มีความพร้อมที่จะนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติ (จันทร์ฉาย แยมอยู่, 2548)

คำถามของการวิจัย

1. อะไรคือ สวัสดิการที่ประชาชนผู้รับบริการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีมีความต้องการมากที่สุด
2. ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้รับบริการที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความต้องการในการจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันหรือไม่

3. อะไรคือ ปัญหาและข้อเสนอแนะของประชาชนผู้ด้อยโอกาสเกี่ยวกับ การจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนผู้รับบริการด้านสวัสดิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอ เมืองจังหวัดชลบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนผู้รับบริการต่อการ จัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ตามปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ ประเภทผู้ด้อยโอกาส ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน)

3. เพื่อค้นหาปัญหาและข้อเสนอแนะของประชาชนผู้ด้อยโอกาส เกี่ยวกับการจัดการสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การ บริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2556-เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557

2. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ มุ่งศึกษาประชาชนผู้รับบริการด้าน สวัสดิการ อันได้แก่ เด็ก เยาวชน คนพิการ สตรี และผู้สูงอายุในพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองตำหรุ จำนวน 2,279 คน องค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองข้างคอก จำนวน 3,961 คน องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักบก จำนวน 2,428 คน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี จำนวน 15,667 คน

3. ขอบเขตของเนื้อหาการวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาความต้องการจัด สวัสดิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ด้อยโอกาส ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัย

ส่วนบุคคลที่มีผลต่อความต้องการการจัดสวัสดิการ และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของประชาชนผู้ด้อยโอกาส (กลุ่มเด็กเยาวชน คนพิการ สตรีและผู้สูงอายุ) เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการ

สวัสดิการ เป็นคำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาอังกฤษว่า Welfare มีความหมายครอบคลุมถึงสวัสดิการในทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Welfare) และสวัสดิการทางสังคม (Social Welfare)

สวัสดิการสังคม (Social Welfare) เป็นงานบริหารของรัฐบาลในการที่จะพยายามจัดทุกข์ บำรุงสุข เพื่อความอยู่ดีกินดีของราษฎร เห็นได้เด่นชัดในแผนการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รูปแบบและประเภทของสวัสดิการ

1. รูปแบบการจัดสวัสดิการทางสังคมทางพื้นที่ (Area-Based) การจัดสวัสดิการทางสังคมในรูปแบบของพื้นที่เป็นฐาน โดยทั่วไปเป็นการจัดตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ พื้นที่การปกครองประเทศ
2. รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมตามวิธีการ (Methods) รูปแบบนี้ให้ความสำคัญกับวิธีการให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ระดับจุลภาค เช่น เฉพาะราย กลุ่มชน และชุมชน ซึ่งถือเป็นรูปแบบการจัดบริการโดยตรงกับกลุ่มเป้าหมาย
3. รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมในลักษณะของการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Movement) รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมในลักษณะนี้เป็นการสร้างกระแสใหม่ กระแสทางเลือกของสังคมต่อการจัดสวัสดิการที่เชื่อมโยงกับประเด็นปัญหาสำคัญของสังคมที่เชื่อว่า ต้องเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ให้กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ให้รู้จักการปกป้องคุ้มครอง

สิทธิของตนเอง การเมือง และสังคมวัฒนธรรมการเคลื่อนไหวทางสังคม ก็เพื่อสร้างความตระหนักของคนในสังคม ความรับผิดชอบทางสังคมร่วมกัน ด้านสวัสดิการทางสังคม เช่น การใช้เครือข่าย การใช้องค์กรชุมชนเคลื่อนไหว ต่อรองกับอำนาจรัฐ

4. รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมโดยสถาบัน (Institutional-Based) รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมโดยสถาบัน เป็นการจัดสวัสดิการที่รัฐเชื่อว่า รัฐควรแทรกแซงการจัดสวัสดิการให้กับประชาชน โดยใช้โครงสร้างอำนาจของรัฐ ทำหน้าที่จัดระบบสวัสดิการทางสังคมในลักษณะต่างๆ เช่น สวัสดิการภาคบังคับ เป็นการจัดผ่านกลไกนโยบายสังคมทางกฎหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) โดยได้เก็บรวบรวม ข้อมูลจากเอกสารต่างๆ สามารถแยกเป็นประเภทต่างๆ ได้แก่ หนังสือ ผลการวิจัย วิทยานิพนธ์ ปัญหาพิเศษ และผลงานทางวิชาการอื่นๆ และข้อมูลจำนวน ประชาชนผู้ด้อยโอกาส ซึ่งได้มาจากประชาชนเฉพาะในพื้นที่ขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 4 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้รับบริการด้าน สวัสดิการจากองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 1,178 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสุ่มชั้นภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการจัดสวัสดิการขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ประเภท ผู้รับบริการ ด้านสวัสดิการสังคม ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ เฉลี่ยต่อเดือน ของประชาชนผู้รับบริการด้านสวัสดิการ เฉพาะในพื้นที่ขององค์การ บริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการต่อการจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยสวัสดิการสังคม จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ความต้องการด้านการศึกษา ความต้องการด้านสุขภาพอนามัย ความต้องการด้านที่อยู่อาศัย ความต้องการด้านการทำงานและการมีรายได้ ความต้องการด้านความมั่นคงทางสังคม ความต้องการด้านบริการสังคม ความต้องการด้านนันทนาการ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง “การจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” ในบทนี้เป็นการสรุปให้เห็นในภาพรวมของการศึกษาโดยผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้รับบริการด้านสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.92 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 61 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.09 สถานภาพส่วนใหญ่ คือ สมรส คิดเป็นร้อยละ 59.3 ประเภทของผู้ด้อยโอกาส เป็นสตรี คิดเป็นร้อยละ 32.00 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.24 สถานภาพส่วนใหญ่ คือ สมรส คิดเป็นร้อยละ 85.91 อาชีพของกลุ่มตัวอย่างเป็นแม่บ้าน ไม่ได้ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 38.29 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม (เบี่ยงชีพ/บุตรหลานให้รายได้จากอาชีพ) สูงกว่า 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.83 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว (รวมทุกคนในครอบครัว) ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ต่ำกว่า 20,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.15

2. ศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 “ศึกษาความต้องการของประชาชนผู้รับบริการด้านสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” พบว่า ความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้รับบริการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการทำงาน และการมีรายได้ ด้านความมั่นคงทางสังคม ด้านบริการทางสังคม ด้านนันทนาการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้ด้อยโอกาส ด้านสุขภาพอนามัยสูงที่สุด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความต้องการด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาด้านบริการทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการสวัสดิการผู้ด้อยโอกาสด้านความมั่นคงทางสังคมน้อยที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 “เปรียบเทียบปัจจัยการจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ อายุประเภทผู้ด้อยโอกาส ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน” พบว่า เพศ อายุ รายได้ และระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อความต้องการจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

4. ศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 “เพื่อค้นหาปัญหาและข้อเสนอแนะของประชาชนผู้ด้อยโอกาส เกี่ยวกับการจัดการสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” พบว่า จากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งสามารถจัดลำดับได้ 5 ลำดับ ดังนี้ คือ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่สนใจและให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสน้อย และไม่ทั่วถึง 2) ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ด้อยโอกาสกับคนในชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มขึ้น 3) ควรมีงบประมาณในการการจัดสวัสดิการของผู้ด้อยโอกาส หรือมีกิจกรรมให้กับผู้ด้อยโอกาสเพิ่มขึ้น 4) ควรให้ความสำคัญของผู้ด้อยโอกาสเป็นลำดับต้นๆ 5) ควรมีเจ้าหน้าที่การให้คำปรึกษาหรือออกหน่วยติดตามผู้ด้อยโอกาสอย่างจริงจังและมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ภาครัฐควรมีการสนับสนุนงบประมาณให้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดสวัสดิการ เช่น เบี้ยยังชีพคนพิการผู้สูงอายุ และผู้ป่วยเอดส์อย่างต่อเนื่อง

2. ภาครัฐควรสนับสนุนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดสวัสดิการสังคม ด้านกฎหมาย มาปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง โดยสามารถให้ความรู้ ติดตาม และประเมินผล ในเรื่องการจัดสวัสดิการสังคม และกฎหมายได้

3. ภาครัฐควรจัดให้มีทำงานแบบบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ด้อยโอกาส เช่น กระทรวงพัฒนาสังคม

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้เท่าเทียมกับคนปกติ โดยเน้นที่การส่งเสริมในด้านสุขภาพ และการได้รับสิทธิต่างๆ ของผู้ด้อยโอกาส เช่น การตรวจสุขภาพให้แก่ผู้ด้อยโอกาส มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ และอุปกรณในด้านการพยาบาลเบื้องต้นเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสได้

2. องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดตั้งศูนย์บริการบ้านพักฉุกเฉิน หรือช่วยเหลือส่งต่อเบื้องต้นให้แก่ผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่เบื้องต้น ก่อนส่งต่อไปยังหน่วยงานส่วนกลาง

3. องค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้ความสำคัญในการสงเคราะห์ เบี้ยยังชีพของผู้ด้อยโอกาสในช่วงต้นปีงบประมาณไม่ให้ล่าช้า และจัดสวัสดิการด้านความรู้ในการสร้างและพัฒนาอาชีพ

4. องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีจัดสวัสดิการสังคมพื้นฐานในชุมชน เช่น ทางลาดชันสำหรับผู้พิการ ห้องนำผู้สูงอายุหรือผู้พิการ

5. องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการจัดเบี่ยผู้ด้อยโอกาสให้เหมาะสมกับทุกกลุ่ม และมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ด้อยโอกาสทราบถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดสวัสดิการเบี่ยยังชีพที่เหมาะสม

6. องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่างๆ และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ตรงตามความต้องการของผู้ด้อยโอกาส

ข้อเสนอสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการผู้ด้อยโอกาสในตัวแปรอื่น ที่อาจมีผลกระทบต่อความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้ด้อยโอกาส เช่น ความสัมพันธ์ของครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว การดูแลเอาใจใส่ของสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น

2. ควรศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ที่มีต่อการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ด้อยโอกาส

3. ควรทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ด้อยโอกาส

รายการอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย. (2547). พระราชบัญญัติ
สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง
(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546. ฉะเชิงเทรา: โรงพิมพ์ประสานมิตร.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545).
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549).
กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-
2559). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- วิยะดา ตีระแพทย์. (2542). การนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคม
สู่การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จันทร์ฉาย แยมอยู่. (2548). การจัดสวัสดิการสังคมแก่คนพิการในทัศนะ
ของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนนทบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการ
สังคม, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.